

søg at see, som ville lære os overmaade meget Gavnligt. (Frederiksen: Hvorfor kan Staten ikke prøve selv?) Det gjør mig ondt, at det ærebe Medlem ikke har hørt, hvad jeg sagde; jeg sagde, at Selskabet havde $\frac{1}{10}$ Afvik, medens Staten havde $\frac{2}{10}$, og at det derfor lettere kunde gjøre Forsøg. — Men der er en Ting til. Den høitærede Minister vil efter min Mening, naar han har, som jeg troer, for at bruge et populairt Udtryk, Veen i Næsen og tilstrækkelig Energi, ved Hjælp af Alternativet kunne udrette Meget med det sjællandske Jernbaneselskab ikke alene for en Deel af Landet, men for hele Landet, og det, troer jeg, er for os Hovedsagen, ikke at vi tilfredsstille blot provindsielle Interesser, men det Heles. Jeg troer, at Jernbaneselskabet ingenlunde fuldstændig opfylder, hvad man er berettiget til at forlange af det, end ikke ligeoverfor sine Actionairer — thi opfyldte det bedre sin Pligt overfor Publicum, vilde det ogsaa opfylde den bedre overfor Actionairerne — men jeg troer, at den ærebe Minister kan faae en god Contract med det sjællandske Jernbaneselskab om de jydsk-syenske Baners Drift, en meget bedre, end den Contract, vi nu have, en Contract, hvorved Ministeren faaer et ganske anden Indflydelse paa Driften ogsaa af de sjællandske Baner, end han nu har eller, jeg tør ikke sige med Bestemthed, end han nu har, men end han nu benytter, og det er den store Fordeel, jeg venter, at Forholdet vil blive saaledes, at Ministeren, naar han ikke faaer en udmærket god Contract, er ikke alene fuldstændig berettiget til, men endogsaa forpligtet til at vælge Statsdrift. Denne Lov er gaaet igjennem med saa stor Stemmesleerhed i det andet Thing, og Stemningen vil sandsynligviis ogsaa her være saadan, at jeg er overbevist om, at man ikke vilde kunne sætte en Lov igjennem, der ikke gav mit Alternativ, men kun en Ret til Bortforpagtning. Ministeren har saaledes et udmærket Mellemstandpunkt, inden han vælger, hvilken Vej han vil gaae, og jeg troer aldrig, Ministeren kan være heldigere stillet overfor Selskabet, end naar han kan sige: Jeg har Demyndigelse til Statsdrift; men jeg vil nok afslutte en Contract med Eder paa kort Opsigelse, men saaledes, at jeg ogsaa

faaer Indflydelse paa de andre Baner, og med saadanne Controlbestemmelser, at jeg i enhver Henseende kan være tjent med den, og I ogsaa. Nu vil man maaskee sige: Hvorfor skal Jernbaneselskabet gaae ind paa en saadan Contract, men denne Indvending har ikke det Mindste at betyde. Det er jo nemlig aldeles ligegyldigt, om Selskabet ikke gaaer ind paa den, og det er navnlig deri, at Fordelen ved Alternativet viser sig. Gaaer det sjællandske Jernbaneselskab ikke ind paa 1 Aars Opsigelse, ikke ind paa en fornuftig Contract, saa vil jeg spørge de Herrer, hvad mit Endringsforslag har skadet Dem? Ikke det Mindste. Saa skulle vi jo efter Loven have Statsdrift. Jeg betragter Afslutning af en Contract, det er maaskee et lavere Standpunkt fra min Side, men jeg betragter Afslutning af en Contract som en Forretningsgag, og jeg veed, at naar jeg udløser en ældre Contract og søger en ny, saa er det altid bedre for mig at have to Parter at kunne contrahere med, end een. Ministeren har Staten og det sjællandske Jernbaneselskab; det er saa fuldstændig klart og sikret, at der ved dette Endringsforslag ikke lægges ham et Halmstraa i Veien for at tage Statsdrift, man indrømmer ham kun Mulighed af at kunne faae noget Bedre ved Overenskomst med det sjællandske Jernbaneselskab. Nu har jeg ikke foreslaaet indsat i Loven, men jeg antager, det vil komme frem, at der ogsaa med Hensyn til Materiellets Vedligeholdelse stilles Betingelser. Jeg veed, at det er en af de Uengsteligheeder, man har havt, at Materialet ikke vil blive behandlet paa behørig Maade, naar Jernbaneselskabet kun faaer Driften sikret for eet Aar, idet det saa ikke har tilstrækkelig Interesse. Jeg antager, at Jernbaneselskabet bør overtage den daglige Vedligeholdelse, medens den større Fornøelse efter min Mening bør stee af Staten; men det er et Forhold, som jeg antager, at Ministeren let vil kunne ordne. Men jeg siger: En Drift eller Forpagtning af det sjællandske Jernbaneselskab er egentlig ikke en Forpagtning; det er en Statsdrift. I de fleste daglige, commercielle Forretninger interessere vi den Mand, der er vor første Fuldmægtig, den Mand, som saavidt muligt skal varetage vor Interesse, naar vi ikke selv ere tilstede, ved at